

dr. Laky Edit Anita

A tűzvizsgálat, mint hatósági eljárás

Absztrakt

A hatósági tűzvizsgálati eljárás egy számos egyedi jellegzetességgel bíró hatósági eljárás típus. Ezen jellegzetességek bemutatásának igénye, valamint az általános közigazgatási hatósági eljárással való összehasonlítása indokolta jelen értekezés megírását.

Az eljárás ismertetéséhez egy tűzvizsgálatot folytató katasztrófavédelmi hatóságnál végzett korábbi jogtanácsosi tevékenységem nyújtja a szakmai alapot, melynek során több tűzvizsgálati tárgyú perben láttam el a hatóság peres képviselőjét.

Kulcsszavak: tűzvizsgálat, ügyféli jogállás, összefoglaló jelentés, tűzvizsgálati jelentés

Bevezetés

Az alábbi értekezés célja egy az átlagemberek és a jogászok körében is kevésbé ismert, de mégis fontos, különleges eljárásnak, a hatósági tűzvizsgálati eljárásnak a bemutatása, amely egy speciális szakértelemhez kötött, kizárólag a katasztrófavédelmi szervek által végzett viszonylag ritka hatósági eljárás típus. Ezzel az eljárással az emberek nagy többsége szerencsére soha, vagy csak nagyon ritkán, jellemzően egy tüzeset károsultjaként találkozik, ugyanakkor a biztosítótársaságok vagy a rendőrség számára jól ismert procedura, amelynek kimunkált részletes bírósági gyakorlata is van.

A hatósági tűzvizsgálati eljárást annak egyediségeire fókuszálva, a vonatkozó jogszabályi környezet ismertetése útján, az általános közigazgatási hatósági eljárással való kapcsolódásainak és eltéréseinek jellemzésén keresztül igyekszem részletesen, tematikusan bemutatni, amelyhez bírósági döntéseket is segítségül kívánok hívni.

Jelen értekezés témája tehát a tűzvizsgálat, azaz a tűz keletkezési idejének, helyének és okának felderítésére irányuló hatósági tevékenység. Ennek során a hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, valamint a vonatkozó jogszabályi keretek között felülvizsgálhatja döntését és eljárását.

Amikor tüzeset történik, *a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról* szóló 44/2011. (XII. 5) BM rendelet (a továbbiakban: 44/2011. BM rendelet) által előírt esetekben kötelező a tüzesettel összefüggő adatgyűjtés elvégzése, utólagosan jelzett tüzeseteknél is [1].

Nem utólagosan jelzett, hanem tűzoltói beavatkozást igénylő tüzeseteknél, ha a tűzoltásvezető tűzvizsgálati eljárás megindítására okot adó körülményt észlel, azt haladéktalanul jelenti az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság vármegyei/fővárosi fő- és műveletirányító ügyeletének (a továbbiakban: katasztrófavédelem főügyelete).

A tűzvizsgálat fogalma

A tűz elleni védekezés, a tűzvédelem egy olyan komplex tevékenység, amelynek három fő része van, a tűz megelőzés, a tűzoltás és a tűzvizsgálat. Ezek a részek szervesen összekapcsolódnak egymással. *A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltásáról* szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Tűzvédelmi törvény) pontos fogalom meghatározást ad fentiek vonatkozásában. A 4. § b) pontja kimondja, hogy a „*tűz elleni védekezés (a továbbiakban: tűzvédelem): a tüzesetek megelőzése, a tűzoltási feladatok ellátása, a tűzvizsgálat, valamint ezek feltételeinek biztosítása;*” [2]

A Tűzvédelmi törvény 4. § c) pontja szerint „*tűz megelőzés: a tüzek keletkezésének megelőzésére, továbbterjedésének megakadályozására, illetőleg a tűzoltás alapvető feltételeinek biztosítására vonatkozó, a létesítés és a használat során megtartandó tűzvédelmi jogszabályok, szabványok, hatósági előírások rendszere és az azok érvényesítésére irányuló tevékenység.* [3] A tűz megelőzés tehát a tüzesetek keletkezésének megelőzésére fókuszáló, az ezzel kapcsolatos információk közvetítésével, a vonatkozó előírások betartatására irányuló tevékenység, amely főként a tűzvédelmi hatóság, de emellett a gazdálkodó szervezetek és akár a teljes lakosság számára is feladatot ad.

A Tűzvédelmi törvény 4. § e) pontja alapján a „*feladat: a veszélyeztetett személyek mentése, a tűz terjedésének megakadályozása, az anyagi javak védelme, a tűz eloltása és a szükséges biztonsági intézkedések megtétele, továbbá a tűz közvetlen veszélyének elhárítása;*”. [4] A tűzoltás tehát a már bekövetkezett tűz mielőbbi eloltására, a visszagyulladás meggátolására, a bekövetkezett károk csökkentésére fókuszáló tevékenység, amely ugyancsak állampolgári feladat, de tevékenysége elsősorban az erre kiképzett, megfelelő szakértelemmel, végzettséggel és felszereléssel rendelkező tűzoltók végzik.

A már hivatkozott jogszabály a 4. § f) pontjában természetesen a tűzvizsgálat kapcsán is ad fogalom meghatározást, „*tűzvizsgálat: a tűz keletkezési idejének, helyének és okának felderítésére irányuló hatósági tevékenység, amelynek célja olyan tűz megelőzési, tűzoltási beavatkozási tapasztalatok megszerzése, következtetések levonása, amelyek alkalmasak a tűz megelőzési ismeretek bővítésére és a mentési beavatkozási feltételek javítására;*”. [5]

A tűzvizsgálat a már bekövetkezett tüzeseteket követő speciális eljárás, amelyet a katasztrófavédelem állományán belül is egy szűk, speciális szakértelemmel bíró személyi kör végez szigorú szakmai és hatósági szabályok betartása mellett.

A hatósági tűzvizsgálati eljárás során alkalmazott jogszabályok és belső szabályozók körét az alábbi táblázat tartalmazza:

1. számú táblázat: *A hatósági tűzvizsgálati eljárás során alkalmazott jogszabályok és belső szabályozók*, Készítette: a szerző a 2025.10.27. a [33] hivatkozás alapulvételével.

Magyarország Alaptörvénye
2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (a továbbiakban: Ákr.)
1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről az a tűzoltóságról
2012. évi C. törvény a büntető törvénykönyvről
2017. évi XC. törvény a büntető eljárásról
1990. évi XCIII. törvény az illetékről
351/2013. (X. 4.) Korm. rendelet a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról
259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról
180/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet a közigazgatási hatósági eljárásban a személyes költségmentesség megállapításáról
489/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági eljárások általános és különös szabályairól
490/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó eljárási szabályokról (a továbbiakban: 490/2017. Korm. rendelet)
234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
39/2011. (XI. 15.) BM rendelet a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól

43/2011. (XI. 30.) BM rendelet a katasztrófavédelmi kirendeltségek illetékességi területéről
44/2011. (XII. 5) BM rendelet a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról
54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról (OTSZ)
6/2003. (VI. 20.) MeHVM rendelet a tűzvédelem és a műszaki mentés polgári nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó különös szabályairól
15/2017. (X. 20.) HM rendelet a tűzvédelem és a műszaki mentés honvédelmi ágazatra vonatkozó különös szabályairól
1/2025. számú BM OKF főigazgatói intézkedés a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó hatósági eljárások szabályozásáról

A tényállás tisztázása

A tűzvizsgálat során minden esetben legelőször is tüzeseti helyszíni szemlét kell lefolytatni. Az eljárás során a katasztrófavédelmi hatóság a szakmai szempontok figyelembevételével választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközöket, fényképeket készít, iratok bemutatását kérheti az ügyféltől, akit nyilatkoztathat is, tanúkat hallgathat meg, szakértőt rendelhet ki és akár szükség szerint bizonyítékokat is foglalhat le.

A tűzvizsgálati eljárás eredményessége érdekében – ha tűzvizsgáló nincs jelen – a tűzoltás vezetője intézkedik a terület és a bizonyítékok biztonságos, változatlan állapotban történő megőrzéséről, valamint jelentésben rögzíti a helyszínrre vonatkozó legfontosabb adatokat, információkat, helyszínrajzot és lehetőség szerint kép- és filmfelvételeket készít. Ennek elősegítése érdekében a tüzesettel érintett személyek kötelesek változatlan formában megőrizni a tüzeset helyszínét a kötelező adatgyűjtés elvégzéséig vagy a tűzvizsgálati helyszíni szemle végéig. Ettől pedig csak közvetlen életveszély, az építmény helyrehozhatatlan károsodásának veszélye, vagy a tüzeset helyszínén jelen lévő tűzvizsgáló vagy a tűzoltás vezetője engedélyével lehet eltérni. [6]

Annak érdekében tehát, hogy a tűz keletkezésének körülményei a tűzvizsgálati eljárás során megállapíthatóak legyenek, rendkívül fontos a tüzeset helyszínének változatlanul történő megőrzése. Ugyanis minden olyan cselekmény, amely a kárhelyszíne történik (pl. berendezési tárgyak elmozdítása, tűzoltók, mentők rendőrök mozgása), de főként maga a tűzoltás folyamata, annak zárómozzanatai is utólag megváltoztathatják a tüzeset helyszínét a tűz keletkezésének

időpontjakori állapothoz képest, ezáltal megnehezítheti, vagy szélsőséges esetben akár meg is akadályozhatja a tűz keletkezési körülményeinek pontos felderítését.

A katasztrófavédelem főügyelete a kapott információk alapján értesíti a tűzvizsgálót, valamint a 44/2011. BM rendelet 3. § (1) bekezdés d) pontjában felsorolt esetekben jelentést tesz a katasztrófavédelmi hatóság vezetőjének. [7] A tűzvizsgálati eljárás végrehajtásának helyi szabályait a katasztrófavédelmi hatóság vezetője határozza meg egy belső normában. Mikor a tűzvizsgáló a tüzeset helyszínére vonul, ott a rendőrségi helyszíneléshez hasonló módon, minden esetben tűzvizsgálati helyszíni szemlét tart, amelyről jegyzőkönyvet vesz fel.

A kárhelyszín biztosítása, azaz a kárhelyszínnel a későbbi eljárás eredményessége miatt történő változtatlanul hagyása érdekében a tűzvizsgáló akár rendőrségi közreműködést is igénybe vehet a tüzeset helyszínének biztosítása, a nyomok megőrzése, rögzítése, valamint a tüzeset helyszínén az ügyfelek, tanúk felkutatása, azonosítása, helyszínen tartása céljából. [8]

A tűzvizsgálati eljárás során a katasztrófavédelmi hatóság haladéktalanul tűzvizsgálati helyszíni szemlét tart. A helyszíni szemléről készített jegyzőkönyv tartalmazza a helyszín bemutatását; a helyszínrajzot; a károsodott terület leírását; a tűzkeletkezés helyére és terjedésére utaló állapotokat és elváltozásokat, a tűz terjedését elősegítő és akadályozó tényezőket; a személyek, anyagi javak, természeti környezet veszélyeztetettségére vonatkozó körülményeket; a vizsgálat szempontjából lényeges tényezők leírását és rögzítését; a szükség szerinti mintavételezés körülményeit; továbbá a lefoglalt tárgyak, maradványok megnevezését. [9]

A tűzvizsgálati helyszíni szemlét a tűz keletkezési okának egzakt megállapítása és a bizonyítékok megsemmisülésének megelőzése érdekében haladéktalanul megtartható. [10]

Az Ákr. 61. §-a alapján a tűzvizsgálati eljárásban – így a helyszíni szemle kapcsán is – a tűzvizsgálatot végző hatóságnak más hatósági eljárási cselekményekhez hasonlóan kell eljárnia. Ha nem szükséges az ügyfél idézése, a hatóság az ügyfelet a tanú-, és szakértő meghallgatásról, a szemléről és a tárgyalásról úgy értesíti, hogy az eljárási cselekményen részt vehet, de az nem kötelező. Az értesítést főszabály szerint úgy kell közölni, hogy azt az ügyfél legalább öt nappal korábban megkapja. A szakhatóságot – ha az a feladat- és hatáskörét érinti – az eljárási cselekményről szintén legalább öt nappal korábban értesíteni kell. [11]

Ugyanakkor, ahogy azt majd a későbbiekben részletesebben is kifejtem, a 490/2017. Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése az ügyféli jogosultság vizsgálata kapcsán külön vizsgálat nélkül is elismeri bizonyos, a keletkezett tűzben leginkább érintett, károsult személyek ügyféli

jogosultságát. Azon ingatlan tulajdonosa, használója tehát, ahol a tűz keletkezett, külön eljárás nélkül is ügyfélnek minősül a tűzvizsgálati eljárásban. [12]

A tűzvizsgálati helyszíni szemle kapcsán az Ákr. 61. §-ában foglalt, az eljárási cselekményt 5 nappal megelőző értesítési kötelezettség azonban nem tartható, ugyanis az ilyen mértékű „késlekedés” a tűzvizsgálati helyszíni szemle és ezáltal a teljes tűzvizsgálati eljárás sikerét veszélyeztetheti. A tűzvizsgálók általában a tűzoltásra a helyszínre riasztott egységekkel együtt, tehát rendkívül gyorsan riasztást kapnak, hogy ezáltal mielőbb a helyszínre érjenek és a tűz keletkezéséhez lehető legközelebbi időpontban szemlélhessék meg a tüzeset helyszínét.

A tűzoltás során ugyanis a kárhelyszín óhatatlanul is megváltozhat. A tűzoltáshoz használt sugárcsövek, tömlők működése közben ugyanis a nagy erővel kitörő vízszugár és a mindent elárasztó oltóvíz elmozdíthat tárgyakat az eredeti pozíciójukból, eltüntethet, vagy nehezebben észlelhetővé tehet égési nyomokat, amelyeknek a tűz keletkezési körülményeinek megállapítása kapcsán pótolhatatlan jelentősége van. Ugyanígy lényeges, hogy a tűzoltók a tűzoltás során az oltás megkönnyítése, vagy az ingóságok megmentése érdekében elmozdíthatnak, károsíthatnak (pl. ajtóbetörés) berendezési tárgyakat, ezáltal pedig a tűz keletkezésének és terjedésének meghatározását megnehezítik, vagy akár el is lehetetlenítik. A tűzoltást követően a tűzoltási utómunkálatok (pl. visszagyulladás megakadályozásának tűzoltók általi ellenőrzése), akár más hatóság (pl. rendőrség) képviselőjének helyszínen történő megjelenése, akár a tulajdonos, vagy használó helyszínre látogatása, akár a biztosítótársaság képviselőjének helyszínen történő mozgása a legnagyobb elővigyázatosság mellett is eredményezhet olyan, akár visszafordíthatatlan változásokat a tűz helyszínén, amelyek a tűz keletkezési időpontjának megfelelő, eredeti állapot rekonstrukcióját megnehezítik, vagy ellehetetlenítik.

A Debreceni Törvényszék K.701.065/2024/11. számú ítélete ugyancsak kihangsúlyozza az időtényező fontosságát. A bírósági eljárás alapját képező Egy családi házban keletkezett tűz eloltását követően haladéktalanul, még az éjszakai órákban megkezdődött a helyszíni szemle, amelyen azonban az ügyféli jogosultsággal rendelkező felperes, a károsodott ingatlan birtokosa érthető okokból nem vett részt. (Ennek általában praktikus okai vannak, ugyanis a lakás használójának átmenetileg, vagy tartósan el kell hagynia az ingatlant, hiszen az a lakhatásra alkalmatlanná vált. Amennyiben önerőből nem tudja megoldani az átmeneti elhelyezését, abban a katasztrófavédelmi hatóság az önkormányzattal együttműködve nyújt neki segítséget.) A felperes az eljárás során kifogásolta, hogy nem kapott értesítést a szemléről.

A Debreceni Törvényszék ítéletének indokolásában megállapította, hogy a Tűzvédelmi törvény 14. § (2) bekezdése, valamint a 44/2011. BM rendelet 7. § (1) bekezdése alapján a helyszíni szemle haladéktalanul megtartandó. Ezáltal nem volt jogellenes a szemle lefolytatása abból az okból, hogy ott a felperes, vagy meghatalmazottja nem lehetett jelen. A Tűzvédelmi törvény 14. § (2) bekezdésében foglaltak tehát speciális szabálynak minősülnek az Ákr. általános előírásaihoz képest, emiatt az Ákr. 61. § megsértése nem merült fel. Mindez tehát egy lényeges, az ügyféli jogokra kihatással levő egyedisége a tűzvizsgálati eljárásnak az általános közigazgatási hatósági eljáráshoz képest. [13]

Az eljárás megindítása, annak okai

Lényeges tűzvizsgálati eljárási sajátosság, hogy míg az Ákr. szerint a közigazgatási hatósági eljárások indulhatnak kérelemre és hivatalból egyaránt, ezzel szemben a tűzvizsgálati eljárás a 44/2011. BM rendelet 3. §-a szerint csak hivatalból indulhat. 2025. május 30-án változott a jogszabály megfogalmazása ezen a ponton, ugyanis a bűncselekmény gyanúja, haláleset, III-as, vagy magasabb riasztási fokozatú tűz, vezetői döntés mellé bekerült új eljárás indító okként az erdő- és vegetációs területen történt tüzeset, amelynek minősített riasztási fokozata IV-es vagy magasabb. [14]

A 490/2017. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése ugyancsak ezt erősíti, ugyanis kimondja, hogy a tűzvizsgálati eljárást hivatalból kell lefolytatni tüzmegelezési, tűzoltási szakmai tapasztalatok megszerzése érdekében a belügyminiszter tűzvizsgálatról szóló rendeletében meghatározott okok alapján. [15]

Az Ákr.-hez való „kapcsolódást” az Ákr. 104. § (1) bekezdés a) és e) pontjai teremtik meg, melyek kimondják, hogy a hatóság az illetékességi területén hivatalból megindítja az eljárást, többek között, ha az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására, vagy ezt egyébként jogszabály előírja. [16]

Az eljárás megindítása, lefolytatása tekintetében mindezen előírások tükrözik a hatósági tűzvizsgálatot lefolytató állami tűzvédelmi hatóság „monopóliumát”.

Ügyintézési határidő, értesítési kötelezettség

Az ügyintézési határidő kapcsán az Ákr. szerinti általános szabályok érvényesülnek a tűzvizsgálati eljárásban is. Az általános ügyintézési határidő az Ákr. 50. § szerinti hatvan nap.

Az Ákr. 104. § (3) szerint a tűzvizsgálati eljárás az első eljárási cselekmény, azaz a tűzeseti helyszíni szemle elvégzésének napján kezdődik, amelyre – a már ismertetett okok alapján – a tűzesetet követően lehetőleg haladéktalanul sort kell keríteni. Az eljárás megindításáról az ismert ügyfelet a hatóság értesíti, amely csak akkor mellőzhető, ha az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt, vagy az eljárást megszünteti.

A 44/2011. BM rendelet 12. §-a néhány speciális eljárási szabályt tartalmaz a rendőrség eljárásba történő bevonása kapcsán. A katasztrófavédelmi hatóság az ügyelete útján tűzesettel összefüggésben bűncselekmény gyanúja, illetve haláleset esetén haladéktalanul köteles a rendőrséget értesíteni. [17]

Mindennek az az indoka, hogy a tűzvizsgálati eljárás hivatalbóli megindításának a 44/2011. BM rendelet 3. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban rögzített esetei egyben a rendőrség eljárási kötelezettségét is megalapozzák. Ezáltal a rendőrségnek a tűzvizsgálati eljárás megindításáról, az egyes eljárási cselekményekről való értesítése kötelező.

Ügyféli jogállás és perbeli jogkövetkezményei

Az Ákr. 10. § meghatározza az ügyfél általános fogalmát. Ügyfél tehát az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak. Emellett a törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek és szervezetek körét, akik (amelyek) a jogszabály erejénél fogva ügyfélnek minősülnek. [18]

Ahogy arról már a fentiekben is szó esett, a 490/2017. Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése külön vizsgálat nélkül is elismeri a tűzesetben leginkább érintett károsultak ügyféli jogosultságát.

A tárgykör ismertetését a Kúria Kfv.V.37.125/2024/5. számú végzése segítségével szeretném megtenni, amely többek között rámutat arra, hogy az alapeljárásban az ügyféli jogosultság megállapítása szoros összefüggésben van az ügyfél általi perindítási jogosultsággal, illetve a perbeli keresetösséggel. Az alapügyben a felperesi gazdasági társaság tulajdonában álló ingatlanban tűz keletkezett, amelynek eredményeként az épületben szinte minden megsemmisült, az épület károsodott. Az alperes katasztrófavédelmi hatóság a tűzeset kapcsán tűzvizsgálati eljárást folytatott le, amelybe a felperest ügyfélként bevonta. A tűzvizsgálati jelentés kiadásáról szóló határozat megállapította, hogy a tűz emberi tevékenység eredményeként keletkezett, egyben azt is rögzítette, hogy a tűzvizsgálati jelentés az ügyfél számára jogot, kötelezettséget nem állapít meg.

A felperes keresetlevelében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását, és annak megállapítását kérte, hogy a tüzeset oka „ismeretlen”, másodlagos kereseti kérelme a határozat megsemmisítésére és az alperes új eljárásra kötelezésére irányult. Álláspontja szerint a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 17. § (1) bekezdés a) pontja alapján a per megindítására azért jogosult, mert a tüzesettel érintett ingatlan tulajdonosaként a határozat jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította arra hivatkozva, hogy a felperes nem rendelkezik a vitatott közigazgatási cselekmény vonatkozásában keresetőségi joggal, ugyanis a tűzvizsgálati jelentésről szóló határozat a felperes, mint ügyfél számára jogot vagy kötelezettséget nem állapít meg, csak a tűz keletkezésével, terjedésével kapcsolatban tesz megállapításokat. Érvelése szerint a felperes a megelőző eljárásban ugyan ügyfél volt, melynek folytán keresetindítási joga fennáll, ez azonban nem alapozza meg a keresetőségi jogát is, vagyis a kereset érdemi elbírálásának lehetőségét. A hatósági jogszabálysértésnek ugyanis közvetlen kapcsolatban kell állnia a felperes érdekével. A felperest ért anyagi kár, illetve gazdasági hátrány nem a tűzvizsgálati jelentéssel, hanem magával a tüzesettel, illetve a biztosító kifizetéseket felfüggesztő döntésével van ok-okozati összefüggésben.

A Kúria szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a tényállás-tisztázási kötelezettség, valamint az iratbetekintési joga sérelmét illetően a felperes, aki a tüzesettel érintett ingatlan, és ingóságok tulajdonosa, nem rendelkezik keresetőségi joggal. A keresetőségi jog ugyanis a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, azaz nem eljárásjogi természetű.

A Kúria a Kp. 17. § a) pontja, illetve 88. § (1) bekezdés b) pontja viszonyát illetően rögzítette, hogy a Kp. 17. § a) pontja alá tartozó személyek perindítása esetén a keresetőségi joggal kapcsolatos vizsgálat mélysége attól függ, hogy a közigazgatási eljárásban az adott személy ügyféli jogállását már elismerték-e. Amennyiben igen, úgy a kifogásolt közigazgatási tevékenységgel kapcsolatos közvetlen érdekelttsége, érintettsége biztosan fennáll, és a bíróságnak egyből azt kell vizsgálnia, hogy az általa állított jogsérelem tekintetében is megállapítható-e jogának, jogos érdekének közvetlen sérelme. Az Ákr. 10. §-a alapján az ügyféli minőséget nem csak az adott személy joga, de jogi érdeke is megalapozhatja. A 490/2017. Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése azért rögzíti, hogy a tüzesettel érintett ingó és ingatlan tulajdonosa külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősül, mert a jogalkotó kifejezetten

elismerte a tulajdonos jogos érdekét a tüzesetre vonatkozó tények hatósági megállapítására nézve.

A Kúria ezért a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A Kúria kimondta, hogy a tűzvizsgálati eljárásban a tűzzel érintett ingatlan tulajdonosa ex lege ügyfélnek minősül, így a perben a keresetösségi joga a kifogásolt közigazgatási tevékenységgel kapcsolatban nem vitatható el. A perben érdemben az vizsgálendő, hogy a keresetben felhozott jogszabálysértések megvalósultak-e, és ezek alapján a felperest érte-e jogsérelem. E körben a keresetösségi jog hiánya csak akkor állapítható meg, ha a megvalósult jogszabálysértés nincs közvetlen összefüggésben a felperes jogilag védett érdekével, mert ebben az esetben az esetleg megvalósult jogszabálysértés a felperes számára jogsérelmet nem okozhatott. [19]

A tűzvizsgálat célja

Ahogy azt a Tűzvédelmi törvény) 4. § f) pontja is kimondja a tűzvizsgálati eljárás fogalom meghatározása kapcsán, az eljárás célja olyan tűz megelőzési, tűzoltási beavatkozási tapasztalatok megszerzése, következtetések levonása, amelyek alkalmasak a tűz megelőzési ismeretek bővítésére és a mentési beavatkozási feltételek javítására. [20] Ebben rejlik a tűzvizsgálati eljárás egyedülállósága és egyik fő sajátossága. Az eljárás fő célja tehát az egyedi eset vizsgálati megállapításait felhasználva, de azon túlmutatóan a későbbi tüzesetek megelőzéséhez szükséges ismeretek megszerzése és csak másodlagosan magának az adott káresetnél fellépő tűz keletkezési okának meghatározása. Ez jelentős különbség a közigazgatási hatósági eljárásokhoz képest, amelyek általános célja az adott eljárás útján orvosolni kívánt jogsértő, vagy annak vélt helyzet megnyugtató rendezése, és nem pedig az adott eljáráson túlmutató, más jövőbeli eljárásoknál felhasználható információk gyűjtése.

A 490/2017. Korm. rendelet 1.§ (5) bekezdése kimondja, hogy a tűzvizsgálati jelentés az ügyfél számára jogot, kötelezettséget nem keletkeztet. [21] Erre tekintettel a tűzvizsgálati eljárásnak nem tárgya az ügyfél, károsult által a jogai érvényesítése miatt indokoltnak tartott – feltételezhetően más eljárásokban igénybe venni kívánt – széleskörű bizonyítási eljárás lefolytatása.

A tűzvizsgálati eljárásnak nem célja az ügyfelek közötti jogvita tisztázása, erre a feleknek bíróság előtt önálló eljárásban van mód, ahol a peres eljárás szabályai alapján lehetőség nyílik a felvetett kérdések szakértők általi megválaszolására.

Nem vitás, hogy egy károsult jogos igénye lehet a kártérítés, amelyre alapot adhatnak a tűzvizsgálat során megállapított tények is. Ezek azonban a tűzvizsgálat céljaként nem, legfeljebb annak következményeként fogalmazhatóak meg. E rendelkezésre figyelemmel a tűzvizsgálati eljárásban való tényfeltárás köre nem választható el az eljárás céljától, ami pedig a tűzvédelmi törvény alapján a szakmai tapasztalatszerzésre irányul.

Az eljárást lefolytató tűzvédelmi hatóság célja, hogy a 44/2011. BM rendelet 1. §-ában meghatározottakat megvalósítsa. Az, hogy egy tüzeset milyen tűz megelőzésre, illetve a tűzoltásra vonatkozó szakmai tapasztalatokat hordoz, az mindig az adott eseménytől függ. Lehet, hogy csak tűz megelőzési, lehet, hogy tűzoltási, de lehet, hogy mindkét szakterületre vonatkozó tapasztalat szerezhető a vizsgálat során. Ezek a hasznosítható észrevételek a szakmai dokumentumnak minősülő összefoglaló jelentésben kerülnek megfogalmazásra.

Az elmúlt évtized hatósági tűzvizsgálati eljárásainak Kúriai felülvizsgálata alapján a Kúria állásfoglalása az volt, hogy a hatósági tűzvizsgálatok a tűzvédelmi törvényben meghatározott cél alapján a tűzvédelmi tapasztalatszerzés miatt kerülnek lefolytatásra, így a tűzvédelmi hatóságnak kell meghatároznia, hogy a törvényben meghatározott cél elérése érdekében a tényállás tisztázásához szükséges bizonyítást körét meddig terjeszti ki, hiszen a tűzvédelmi tapasztalatszerzés a cél és nem az ügyfél jogainak érvényesítése.

A tűzvizsgálati eljárás, mint hatósági eljárás

Ahogy az az eddigiekben is látható volt, a tűzvizsgálati eljárás amellett, hogy hatósági eljárás, mégis számos egyedi vonással rendelkezik. Ez a kettősség a bírósági döntések kapcsán is tetten érhető.

A Fővárosi Törvényszék a 109.K.703.289/2022/2. számú keresetlevelet visszautasító végzésének indokolásában az Ákr. 7. § (2) bekezdésében foglalt hatósági ügy fogalmát, valamint a 490/2017. Korm. rendelet 1. § (4) (5) és (6) bekezdéseit értelmezve kifejtette, hogy a tűzvizsgálati eljárás során a tűzvédelmi hatóság nem hatósági ügyben jár el, nem határozatot hoz, hanem tűzvédelmi jelentést, ami azonban az ügyfél számára jogot, kötelezettséget nem állapít meg, jogvitát nem dönt el, adatot nem igazol, csak megállapításokat tesz a tűz keletkezésével és terjedésével kapcsolatban. Emiatt az Ákr. szabályai nem alkalmazhatóak, illetve a Kp. 4. § (1) bekezdése alapján a jelentés közigazgatási jogvita tárgya sem lehet. A bíróság megjegyezte továbbá, hogy miután a tűzvédelmi jelentés az ügyfél számára jogot, kötelezettséget nem állapít meg, így az ügyfél jogának vagy jogos érdekének közvetlen sérelmét sem lehetne megállapítani egy perben. [22]

Megállapítható azonban, hogy a Fővárosi Törvényszék hivatkozott végzésében megjelenő álláspont nem tekinthető általánosan elfogadottnak, sőt. A bírósági gyakorlat, különösen a kúriai ítélkezés ezzel ellentétes álláspontra helyezkedik. A Kúria már hivatkozott, Kfv.V.37.125/2024/5. számú végzése többek között azt a megállapítást teszi, hogy a tüzesetek vizsgálatára irányuló hatósági ügyben, illetve az annak eredményeként hozott határozatával mindezek alapján a hatóság jogot vagy kötelezettséget nem állapít meg, hanem a Tűzvédelmi törvény. 4. § f) pontjának és a 490/2017. Korm. rendelet Korm. rendelet 1. § (6) bekezdésének megfelelően rögzíti a tűzzel kapcsolatos megállapításait. Az ügy azért minősül az Ákr. 7. § (1)-(2) bekezdése szerinti hatósági ügynek, mert az alperes jogszabályban előírt hatósági feladata az eljárás során a tüzesetre vonatkozó tények megállapítása. A tűzvizsgálat elsősorban a tűz elleni védelemhez fűződő közérdeket szolgálja, ugyanakkor a konkrét tüzeset tényeinek megállapítása miatt egyedi hatósági ügynek is minősül. [23]

A Kúria döntése rámutat tehát a tűzvizsgálati eljárást sok szempontból jellemző kettősségre. Arra, hogy a tűzvizsgálat ugyan elsősorban a tűz elleni védelemhez fűződő közérdeket szolgálja, ugyanakkor a konkrét tüzeset tényeinek megállapítása miatt egyedi hatósági ügynek is minősül. A tűzvizsgálati ügy azért minősül az Ákr. 7. § (1)-(2) bekezdései szerinti hatósági ügynek, mert a tűzvizsgálatot végző hatóság jogszabályban előírt hatósági feladata az eljárás során a tüzesetre vonatkozó tények megállapítása.

Összefoglaló jelentés

Az összefoglaló jelentés a 44/2011. BM rendelet 8. §-a alapján a tűzvizsgálati eljárásról készült – tűzvizsgálati jelentés tervezetének minősülő – olyan szakmai dokumentum, melyet a tűzvizsgáló szakmai szempontok szerint állít össze. Az összefoglaló jelentésnek tartalmaznia kell a károsultak, sérültek, elhunytak adatait; a tűz helyszínének általános leírását; a tűz keletkezési helyére, idejére vonatkozó megállapításokat, a tűz keletkezéséhez vezető folyamat leírását, a terjedéssel kapcsolatos megállapításokat, valamint mindezek alapján a tűz okára, a gyújtóforrásra és a felelősségre vonatkozó megállapításokat a bizonyítékok figyelembevételével; továbbá a személyek, anyagi javak, és a természeti környezet veszélyeztetettségére vonatkozó megállapításokat. Az összefoglaló jelentés alapján születik döntés a tűzvizsgálat kiegészítéséről, vagy az összefoglaló jelentés záradékolásáról. Az összefoglaló jelentés megállapításaitól függően, a szükséges feltételek fennállása esetén a hatóság vezetője felhívja az ügyfél figyelmét a követendő szabályok betartására, szabálysértési

vagy büntetőeljárást kezdeményez, illetve egyéb hatósági intézkedést kezdeményez más hatóságnál a tapasztalt jogszabálysértés megszüntetésére. [24].

Az összefoglaló jelentés tulajdonképpen a tűzvizsgálat összes mozzanatáról készített jegyzőkönyvek, feljegyzések, és egyéb iratok (bizonyítási eszközök) lényeges adatait rögzítő szakmai értekezés. A bizonyítási eszközöket felsorolva, elemmezve, azok adatai alapján lényeges következtetéseket von le, megállapításokat tesz, és ezekre alapozva tartalmazza a vizsgálat befejezését követő további intézkedéseket. Számba veszi a lehetséges tűz keletkezési okokat, azokat részletezi, egy részüket kizárva, míg másokat kifejtve meghatározza – amennyiben ez persze lehetséges – a tűz okát és ugyanilyen érvelést végez a tűz terjedésével kapcsolatban.

A tűzvizsgálati eljárásban nem az összefoglaló jelentés az érdemi döntés, jogi kötőereje nincsen. Az összefoglaló jelentés nem határozat és nem végzés formájában készül. Ahogy azt a Kúria Kfv.VI.37.200/2018/8. számú – egy csarnoktűz miatt indult eljárás kapcsán hozott, és a Kúria által hatályában fenntartott bírósági ítélet kapcsán kifejtett – ítéletében is leírta, a jogerős ítélet nem sértheti a 44/2011. BM rendelet 8. § (2) bekezdés d) pontját, mert ez a jogszabályhely az összefoglaló jelentés egyik tartalmi elemére vonatkozik. Az összefoglaló jelentés a tűzvizsgálati jelentés tervezetének minősül, jogi hatállyal nem bír. [25]

Azonban ez az az elmaradhatatlan, nélkülözhetetlen fontosságú dokumentum, amely rögzíti a bizonyítási eljárás minden momentumát és annak következtetéseit, ezáltal elsődlegesen hordozza magában a tűzvizsgálati eljárásnak a Tűzvédelmi törvény) 4. § f) pontjában rögzített célját. Ebben jelennek meg ugyanis azok a tűz megelőzési, tűzoltási, beavatkozási tapasztalatok, az adott eljárásból fakadó következtetések, amelyek alkalmasak lehetnek a tűz megelőzési ismeretek bővítésére, és a mentési beavatkozási feltételek javítására. Ebben valósul meg tehát a tűzvizsgálati eljárás önmagán túlmutató, a későbbiekben, más eljárások, aktusok kapcsán hasznosítható jellege.

Tűzvizsgálati jelentés

A tűzvizsgáló hatóság az eljárás zárásaként, az összefoglaló jelentés záradékolását követően az ügy érdemében határozatot hoz, ami a tűzvizsgálati eljárás esetében a tűzvizsgálati jelentés. [26]

A 490/2017. Korm. rendelet 1. § (4)-(6) bekezdései szerint a tűzvizsgálati jelentés tehát egy rövid, tömör, közérthető formában elkészített határozati formátumú zárodokumentuma a tűzvizsgálatnak, amely tartalmazza a tűz keletkezéséhez vezető folyamat leírását, a tűz terjedésére vonatkozó megállapításokat, a tűz keletkezésének idejét, a tüzeset helyét,

vélelmezett idejét, az ügyfelek megnevezését, lakóhelyét/székhelyét továbbá a tűzoltói beavatkozásra vonatkozó információkat. [27]

A tűzvizsgálati jelentés rendelkező részében kifejezetten megjelenik a 490/2017. Korm. rendelet 1. § (5) bekezdése, miszerint az az ügyfél számára jogot, kötelezettséget nem állapít meg, amely a tűzvizsgálati eljárás egyik fő specialitását mutatja. A jelentés egyebekben az Ákr. szerinti határozati formát követi.

A tűzvizsgálati jelentést a hatóság az ügygel kapcsolatban minden ismertté vált ügyfél számára megküldi, egyben eljuttatja az eljárásban adott esetben résztvevő rendőrség részére [28] is. A rendőrség jellemzően párhuzamosan a hatósági tűzvizsgálati eljárással, attól függetlenül, de azzal együttműködve folytatja le a saját hatósági, vagy büntető eljárását.

Mivel a tűzvizsgálati eljárás egyfokú eljárás, nincs fellebbezésre való lehetőség. A tűzvizsgálati eljárást érdemben lezáró tűzvizsgálati jelentés ellen – a Kp. 39. §-ának általános eljárási szabályai alapján – a közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható az illetékes regionális közigazgatási bírósághoz címzett, de az eljáró tűzvizsgáló hatósághoz benyújtott keresettel. A közigazgatási per illetéke 30.000 forint.

A tűzkeletkezési ok megállapítása

A 44/2011. BM rendelet már hivatkozott 10. § (4) bekezdése kimondja, hogy ha a tűz keletkezéséhez vezető folyamat nem állapítható meg, vagy nem bizonyítható kétséget kizáróan, akkor azt a tűzvizsgálati jelentésben „ismeretlenként” kell megjelölni. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a tűzvizsgálati eljárások egy részében nem állapíthatóak meg egyértelműen a tűz keletkezési körülményei, ezért ezekben az ügyekben a tűz keletkezési ok „ismeretlen”-ként kerül megjelölésre.

A téma további ismertetését a Kúria Kfv.III.37.131/2017/4. számú ítélete segítségével szeretném folytatni. A kúriai eljárás alapját képező eset szerint a felperes tulajdonában álló ingatlanon az alperesi beavatkozó és fia az általuk elvégzett kerti munka után a lekaszált fűvet, levágott ágakat több csomóba rakta, majd meggyújtotta. A szél feltámadása miatt – állításuk szerint – a tüzet az ingatlanról való távozásuk előtt eloltották. A néhány órával később észlelt tűz egy kb. 50 m²-es területet perzselt fel, leégett a felperes tulajdonát képező hétvégi ház tetőszerkezete és a mögötte lévő melléképület. A katasztrófavédelmi hatóság a tüzeset kapcsán tűzvizsgálati eljárást folytatott le, amelybe az alperesi beavatkozót is bevonta ügyfélként. Tekintettel arra, hogy az alperesi beavatkozó ingatlanból való távozása és a tűz észlelése között mintegy 2 óra telt el, a hatóság nem zárta ki teljes mértékben, hogy időközben akár idegen

személyek is tartózkodhattak az ingatlanon, viszont azt sem, hogy az alperesi beavatkozó és fia a hulladék égetés helyén nem megfelelően végezték el az oltást. Minderre tekintettel a tűzvizsgálati jelentésben a tűz keletkezési oka „ismeretlen”-ként lett megjelölve.

A felperes keresetlevelében kifejtett álláspontja szerint a tüzeset oka nem lehet „ismeretlen”, mivel igazolhatóan az alperesi beavatkozó gondatlansága okozta a tüzet. A bíróság a felperesi indítványára szakértői bizonyítást rendelt el, amelynek eredményeként az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. A bíróság rögzítette, hogy a perben kirendelt szakértők kétséget kizáróan úgy foglaltak állást, hogy a tűz keletkezésének oka megállapítható volt, tehát nem lehet „ismeretlen”, ugyanis azt az alperesi beavatkozó által gyújtott tűz eloltásának hiánya okozta.

Az alperes tűzvédelmi hatóság felülvizsgálati kérelme kapcsán a Kúria az ítéletet hatályában fenntartotta. Téves tehát az alperes felülvizsgálati érvelése, miszerint a tűz oka „ismeretlen”.

A Kúria így indokolta döntését, hogy ha a bizonyítási eljárás eredményeként megállapítást nyer a tűz keletkezésének oka, azt a tűzvizsgálati jelentésben rögzíteni kell, a tűzvédelmi hatóság célja pedig az kell, hogy legyen, hogy ezt tisztázza. (...) A felülvizsgálati kérelemben felhozott több lehetséges tűz keletkezési ok felmerülése esetén a hatóságnak kifejezetten a feladata az, hogy ezen lehetséges okok közül kizárja azokat, amelyek nem játszhattak közre a tűz keletkezésében és törekedjen arra, hogy a konkrét keletkezési okot feltárja. Bizonytalanság esetén - további bizonyítási cselekmények nélkül - nem zárulhat a tűzvizsgálati eljárás a tűz keletkezésének oka „ismeretlen” felületes megállapítással. [29]

A Kúria megítélése szerint tehát a tűzvédelmi hatóságok a jogszabályi kötelezettségüknek nem tettek eleget, mivel nem végezték el teljes körűen a tényállás tisztázását. Az lett volna a feladatuk, hogy a tűz keletkezésének okát minden rendelkezésükre álló eszköz és szakértelem felhasználásával egyértelműen megállapítsák, azonban ez maradéktalanul nem történt meg, így a tűzkeletkezési ok megállapításánál sem jutottak el a teljes bizonyosság szintjére.

Megállapítható, hogy az „ismeretlen” tűzkeletkezési ok megállapításával járó tűzvizsgálati ügyek száma folyamatosan csökkenő tendenciát mutat [30], amelyben vélhetően némi szerepe van annak a teljes bizonyosság elérését előmozdítani kívánó, fent hivatkozott kúriai eljárással is szemléltetett bírósági gyakorlatnak is, amely nyilvánvalóan hatással van a hatósági tűzvizsgálati tevékenységre.

Tűzeseti hatósági bizonyítvány kiadása

A Tűzvédelmi törvény 11. § (1) bekezdés e) pontja szerint a tűzvédelmi hatóság a tűzesettel kapcsolatban tűzvizsgálati eljárást folytat le és tűzeseti hatósági bizonyítványt ad ki. A hatósági bizonyítvány a tűzesetet követően jellemzően a biztosító társaság irányába történő ügyintézés, vagy más hatósági, illetve esetlegesen bírósági eljárás nélkülözhetetlen kelléke. A hatósági bizonyítvány kiállításával kapcsolatban a 490/2017. Korm. rendelet határoz meg sajátos eljárási szabályokat, egyebekben az Ákr. 95 §-ában foglaltak irányadóak az alábbiak szerint.

A 490/2017. Korm. rendelet 2. §-a szerint a tűzeset bekövetkezése szerint területileg illetékes katasztrófavédelmi kirendeltség az ügyfél kérelmére tűzeseti hatósági bizonyítványt ad ki, amelynek tartalmát – az ellenkező bizonyításáig – mindenki köteles elfogadni. A hatósági bizonyítvány tartalmát a 44/2011. BM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint a tűzesettel összefüggésben végzett kötelező adatgyűjtés alapozza meg.

A 490/2017. Korm. rendelet 2. § (3) bekezdése alapján az ügyfél kérelmének tartalmaznia kell a tűz keletkezési helyét, idejét, valamint azt az indokot, amely miatt a hatósági bizonyítvány kiadását kezdeményezi. Emellett a tűzeseti hatósági bizonyítvány iránti kérelem kötelező tartalmi elemei az ügyfélnek és képviselőjének neve, lakcíme vagy székhelye; az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelme; továbbá az ügyfélnek vagy képviselőjének az elektronikus levélcíme, telefonos elérhetősége.

A tűzeseti hatósági bizonyítvány tartalmazza a tűzjelzés idejét, a tűzeset helyét és idejét, a tűzoltói beavatkozás megtörténtét, valamint a kötelező adatgyűjtéssel megszerzett adatok közül azokat, melyek a tűzeseti hatósági bizonyítvány felhasználása szempontjából szükségesek. [31]
A hatósági bizonyítványt a kérelem előterjesztésétől számított tíz napon belül kell kiadni határozat formájában. Ha a hatóság számára rendelkezésére állnak a hatósági bizonyítvány kiadásához szükséges adatok, a tényállás tisztázott és nincs ellenérdekű ügyfél, akkor az Ákr. 50. § (2) b) pontjának megfelelően 8 napon belül kell kiadni sommás eljárásban.

A hatóság a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadja, ha kiadása jogszabályba ütközik, illetve az ügyfél valótlan vagy olyan adat, tény, állapot igazolását kéri, amelyre vonatkozóan a hatóság adattal nem rendelkezik, továbbá ha a tűzeset megtörténtének ténye a helyszín megtekintése alapján egyértelműen nem állapítható meg. [32]

A tűzeseti hatósági bizonyítvány ellen jogorvoslatnak van helye. Ha a tűzeseti hatósági bizonyítványt kiállító hatóság hivatalból megállapítja, hogy a tűzeseti hatósági bizonyítvány tartalma valótlan, úgy a hatóság kijavítja, visszavonja vagy módosítja.

Fontos leszögezni, hogy a tűzeseti hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárás és a hatósági tűzvizsgálati eljárás két külön eljárás, amelyek nem feltétlenül kapcsolódnak össze. Akinek a hatósági bizonyítvány szempontjából ügyféli jogállása van, annak automatikusan nincs ügyféli jogállása a hatósági tűzvizsgálati eljárás során, mert lehet, hogy a tűz károsultja volt, de a tűz keletkezési helyének tulajdonosa más személy volt. Amint az bemutatásra került, a hatósági tűzvizsgálat eseteit jogszabály rögzíti, de az eljárást nem feltétlenül kell, hogy kövesse a hatósági bizonyítvány kiállítása. Hatósági bizonyítványért bármely tűzeset kapcsán lehet folyamodni, még utólagosan bejelentett tűzeseteknél is, amelyeknél maga a tulajdonos oltja el a tüzet és nincs hivatásos tűzoltó általi tűzoltási tevékenység. A hatósági bizonyítvány iránti kérelem benyújtásának nem feltétele, hogy a tűzeset egy hatósági tűzvizsgálati eljárás tárgyát képezze.

Összegzés

Értekezésemben a vonatkozó jogszabályi háttér ismertetésén, magyarázatán keresztül, a kapcsolódó bírósági gyakorlat szemléltetésével igyekeztem részletesen bemutatni a tűzvizsgálati eljárást, mint egy sok egyedi vonást magán hordozó speciális hatósági eljárás típust. Az általános közigazgatási hatósági eljárással való közös pontok és eltérések ismertetésén keresztül megpróbáltam arra fókuszálni, hogy az olvasó megismerje, megértse ezen eljárás lényegét.

Ennek során láthatóvá vált, hogy a tűzvizsgálati eljárás mellett, hogy tárgyából fakadóan számos, más hatósági eljárásra nem jellemző egyedi vonást tudhat magáénak – így például az eljárás csak hivatalból indulhat, a szemle megtartható az ügyfél jelenléte nélkül is, a sajátos ügyféli jogállás és annak perbeli jogkövetkezményei, a tűzvizsgálat adott káreseten túlmutató, a tudományos tapasztalatszerzést és megelőzést szolgáló célja, az összefoglaló jelentés egyedi, döntést előkészítő belső szakmai döntéstervezeti mivolta – mégis vonatkoznak rá *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény előírásai, jogelvei és szellemisége.

dr. Laky Edit Anita

bíróági titkár

Budapest Környéki Törvényszék

E-mail: drlakye@gmail.com

A tanulmányt lektorálta:

Dr. Bérczi László tű dandártábornok PhD, tűzvizsgálati igazságügyi szakértő, CTIF Nemzetközi Tűzoltó Szövetség Tűzvizsgálati Munkacsoport elnöke

Nagy László Zoltán tű. őrnagy, Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság tűzvizsgálati szakmai vezető, NKE Katonai Műszaki Doktori Iskola doktorandusza

Hivatkozások

1. 44/2011. BM rendelet
2. Tűzvédelmi törvény 4. § b)
3. Tűzvédelmi törvény 4. § c)
4. Tűzvédelmi törvény 4. § e)
5. Tűzvédelmi törvény 4. § f)
6. 44/2011. BM rendelet 4-5. §
7. 44/2011. BM rendelet 3. § (1) d)
8. 44/2011. BM rendelet 13. §
9. 44/2011. BM rendelet 7. § (1)
10. Tűzvédelmi törvény 14. § (2)
11. Ákr. 61. §
12. 490/2017. Korm. rendelet 1. § (3)
13. Debreceni Törvényszék K.701.065/2024/11. számú ítélete
14. 44/2011. BM rendelet 3. §
15. 490/2017. Korm. rendelet 1. § (1)
16. Ákr. 104. § (1)
17. 44/2011. BM rendelet 12. §
18. Ákr. 10. §
19. Kúria Kfv.V.37.125/2024/5. számú végzése
20. Tűzvédelmi törvény) 4. § f)
21. 490/2017. Korm. rendelet 1.§ (5)

-
22. Fővárosi Törvényszék 109.K.703.289/2022/2. számú végzése
 23. Kúria már hivatkozott, Kfv.V.37.125/2024/5. számú végzése
 24. 44/2011. BM rendelet 8-9. §
 25. Kúria Kfv.VI.37.200/2018/8. számú ítélete
 26. 44/2011. BM rendelet 10. §
 27. 490/2017. Korm. rendelet 1. § (4)-(6)
 28. 44/2011. BM rendelet 12. § (3)
 29. Kúria Kfv.III.37.131/2017/4. számú ítélete
 30. Érces Gergő – Bérczi László: A 2017. évi tűzvizsgálati eljárások tapasztalatainak összegzése a mérnöki és kriminalisztikai alapokon nyugvó módszerek értékelésével., *Védelem Tudomány* 3.1. pp. 3-17. 2018.
 31. 490/2017. Korm. rendelet 2.§ (4)
 32. 490/2017. Korm. rendelet (5)
 - 33 Varga Ferenc: Assessment of the procedural and technical conditions for the Hungarian fire investigation system in line with international experiences. *Hadmérnök* 13. 4. pp. 261-276. 2018.